

XXXII TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Tr6 ,12-16

Lugemine Saalomoni tarkuseraamatust:

Tarkus on närtsimatu ja helge, kergesti leitav neile, kes teda armastavad. Igaüks, kes teda otsib, leiab tema. Ootamatult ilmub tarkus tema ette. Enne kui ta oskab ihaldada, leiab ta tarkuse oma ukسلävelt. Juba tarkusest mõtleminegi on mõistmise tipp - see, kes tema pärast valvab, saab muredest vabaks. Sest tarkus ise käib ringi ja otsib neid, kes on teda väärt. Lahkesti ilmub ta nende teele, iga kord kui nad temale mõtlevad. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps63 ,2.3-4. 5-6. 8-9)

R: Minu hing igatseb Issandat.

Mu Jumal, sind ma otsin üha,
sinu järele januneb mu hing.
Sind igatsedes vaevleb mu ihu
nagu põuast pragunenud maa.

R:

Ma vaatasin pühamus su poole,
et näha sinu vägevust ja kirkust,
sest sinu heldus on parem kui elu,
sind ülistavad mu huuled.

R:

Ma tahan sind kiita kogu eluaja,
sinu nimel tõsta palves oma pihud.
Sa toidad mind otsekui pidusöögil
ja mu süda ülistab sind rõõmsate huultega.

R:

Tõesti, sina oled minu abimees,
sinu tiibade varju all ma hõiskan.
Minu hing on sinusse kiindunud,
sinu parem käsi hoiab minust kinni.

R:

(Teine lugemine 1Te4 ,13-18)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast tessalooniklastele:

Ma ei taha, vennad, et teil oleks teadmata nende saatus, kes on vajunud surmaunne, et te ei oleks kurvad nagu need, kellel ei ole lootust. Sest kui me usume, et Jeesus on surnud ja üles tõusnud, siis me usume samuti, et Jumal äratas Jeesusu kaudu üles ka need, kes on surmaunes. Ja me anname teile teada: seda on Issand öelnud, et meie, kes me jääme elama Issanda tulekuni, ei jõua surmaunes olijatest põrmugi ette. Sest Issand ise laskub taevast alla peaingli hääle ja Jumala pasuna kaikudes. Ning kõigepealt tõusevad üles surnud, kes on Kristuses uinunud. Pärast tõmmatakse koos nendega üles, pilvedesse, ka meid, kes me oleme siin elus, ja nõnda saame meiegi olla ühes Issandaga. Julgustage üksteist nende sõnadega. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 24,42.44)

Halleluuja. Valvake ja olge valmis,
sest Inimese Poeg tuleb siis, kui te teda ei oota. Halleluuja.

(Evangeelium Mt25 ,1-13)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus rääkis tähendamissõna: "Taevariik on kümne neitsi sarnane, kes võtsid oma lambid ja läksid peigmehele vastu. Viis neist olid rumalad, aga viis arukad. Rumalad võtsid küll lambid, kuid ei võtnud lambiõli varuks. Arukad aga võtsid lisaks lampidele ühes ka õli anumad.

Ja kui peigmees jäi kauaks, väsisid kõik ja uinusid magama. Aga keskööl kostis hüüdmine: "Vaata, peigmees tuleb! Minge temale vastu!" Siis ärkasid kõik neitsid ja seadsid korda oma lambid, aga rumalad ütlesid arukatele: "Andke meile veidi õli, või muidu meie lambid kustuvad!" Arukad kostsid vastuseks: "Meie ei saa mitte kuidagi, sest muidu ei jätku seda ei meile ega teile! Minge pigem kaupmeeste juurde ja ostke."

Aga kui nad läksid, siis tuli peigmees, ja need, kes olid valmis, läksid ühes temaga pulma ning uks pandi lukku. Hiljem tulevad ka teised neitsid ja ütlevad: "Issand, issand, ava meile!" Aga tema vastab: "Tõesti ma ütlen teile, mina ei tunne teid!". Olge siis valvel, sest teie ei tea seda päeva ega tundi." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Kuidas saada õndsaks? Oi, see on ju lihtne, vaja on vaid head tahet: tee head ja väldi kurja. Kõik.

Kas tõesti? Tegelikult päris nii vist ei ole. Suur osa kohutavate tagajärgedega õnnetustest juhtub inimeste tähelepanematuse tõttu - lohakuse, minnalaskmise, kergeusklikkuse ja laiskuse pärast -, ilma et keegi tahaks otseselt halba. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, XX sajandi alguseks arendasid Orville ja Wilbur Wright oma lennumasina nii kaugele, et neil läks korda sellel õhku tõusta, lennata ja sujuvalt maanduda. Kuigi jäiga konstruktsiooniga õhulaevad ehk tsepelinid lendasid juba XIX sajandi viimasel kümnendil ja nii mõnedki konstruktorid üritasid vendade Wrightide tulemust vaidlustada, läks 1903. aasta 17. detsember ajalukku lennunduse sünnipäevana.

On ilmselt võimatu kokku arvestada, kui palju kordi on mitmesugused lennumasinad pärast seda õhku tõusnud ja sujuvalt maandunud. Tõsisemad lennuõnnetused on seevastu hästi teada, ning mis eriti tähtis - neid kõiki on põhjalikult uuritud ja püütud neist õppida tuleviku jaoks, et vältida varem tehtud vigu.

Põhimõtteliselt tuleb eristada kahte tüüpi eksimusi: valearvestusi, mis tulid ilmsiks uute, senitundmatute tehnoloogiate kasutuselevõtmisega, ning vigu, mis oleksid olnud täiesti välditavad, mille taga oli puhas inimlik lohakus ja korduvate ohumärkide hoolimatu ignoreerimine.

Kui maailma esimene tsiviilkasutuseks mõeldud reaktiivlennuk de Havilland DH 106 Comet 1949. aastal lennuloa sai, olid kõik vaimustunud võimalusest lennata kuni kaks korda kiiremini tavalistest propellerlennukitest. Kuid viis aastat hiljem toimus mitu esimesel pilgul seletamatut õnnetust, kus de Havilland Comet õhus sõna otseses mõttes tükkideks rebenes. Nagu uurimisel selgus, oli lennuki konstruktsioon suure kiiruse juures kõrgustes valitsevate tingimuste jaoks liiga nõrk, ja kui materjal mõne aastaga väsis, oli õnnetus vältimatu. Kuid siiski ei saa konstruktoreid süüdistada, sest nemad olid oma ala pioneerid ega suutnud parimagi tahtmise juures kõike ette näha.

Lennunduse ajalugu tunneb aga ka väga palju katastroofe, mida oleks saanud vältida, mille põhjuseks oli valesti väljaõpetatud meeskond või puudulik meeskonnatöö, rikked, millest nii mehaanikud kui lendurid olid teadlikud, kuid

ei võtnud midagi ette nende kõrvaldamiseks. Õnnetusteni on viinud ka õige lennuraja otsimise tõttu tähelepanuta jäänud mootorite või tiibade seadistus, ootamatult tekkinud veast paanikasse sattunud lendurid, samuti vahejuhtumid, mis on saanud alguse maapealsete lennujuhtide vigadest.

Teisalt peab tunnistama, et just nende järelduste läbi, mis õnnetuste põhjuste väljaselgitamisel tehakse, on lendamine muutunud statistiliselt nii turvaliseks, et tõenäosus saada surma autoga teel lennujaama on seitseteist korda suurem kui hukkuda lennuõnnetuses.

Kuid miks räägin ma teile nii pikalt lennunduse ajaloost? Sest see on väga heaks näiteks, kui rasked tagajärjed võivad olla üsna tühisena tunduval lohakusel. Mida võiks inimene öelda enda õigustuseks, kui ta ei teadvustanud endale oma vigade võimalikku katastroofilist mõju, ning millega võiks ta seda pärast heaks teha? Samas õpetab tehniliste lahenduste pidev täiustamine seda, et vigade kordumist on võimalik vältida - veelgi enam, õnnetusi on võimalik ennetada.

Sellele viitab ka tänane evangeelium: kurjus ei avaldu ainult halva tahte kaudu, kurja võib teha ka lihtsalt hoolimatuse läbi. Sellepärast taunib Jeesus rumalaid neitseid, kuigi nad ei tee ju otseselt midagi kurja. Ometi - arvestades, et mõistukõne peigmehesest ja pulmast tähendab taevariiki pääsemist - olid rumalate neitsite lampide kustumisel fataalsed tagajärjed. Kui targad ehk hoolsad ja ettenägelikud neitsid oskasid välja arvestada, kui palju õli tuli lampide jaoks kaasa võtta, siis pidid olema selleks võimelised ka teised neitsid, kelle rumalus väljendus paraku nende hooletuses ja tuulepäisuses.

Nii võime meiegi sellest õppida: kui sa näed, et ei saa ise hakkama, siis ära viivita targema käest nõu küsimast, aga kui sa tajud, et oled targem, hoiata rumalat - sinu vastutus lõpeb alles siis, kui tema ei võta sind kuulda. Aamen.